

Oponentský posudek na diplomovou práci Elišky Wichové: Druhotné pohlavní ornamenty a ektoparazitě vlaštovky obecné (*Hirundo rustica*)

Eliška Wichová se ve svojí diplomové práci snaží vysledovat možné vztahy mezi ektoparazitickou zátěží u vlaštovek obecných a expresí hlavních ornamentů hrajících roli v pohlavním výběru. Testuje přitom klasické, ale i některé nové hypotézy z tohoto evolučně ekologického oboru. Svoje výsledky pak konfrontuje s pracemi používajícími v minulosti jako model mnohdy stejný druh, tedy vlaštovku obecnou. V mnohém se s předešlými výsledky neshoduje, některé korelativní souvislosti nenalézá, jiné dokonce vychází opačně. Těžko soudit čím to je, příčin může být mnoho. K těm, které Eliška ve své diskusi poctivě vypočítává přidávám ještě jednu. Většina zmíněných prací na vlaštovce pochází z pera autora, u něhož je známo, že mu výsledky vždy vychází dle předpokladů a já osobně jeho práce nečtu.

Diplomová práce je napsána srozumitelně a relativně stručně, moc se mi líbil úvod práce. K metodice mám některé doplňující dotazy, viz níže. Výsledky jsou přehledné, struktura i statistické testy dobře promyšlené. Poněkud v horším stavu je prezentace výsledků pomocí grafů, viz níže. S diskusí i závěry práce jsem byl spokojený, nabízejí se snad jen další otázky k diskusí.

K práci mám následující otázky a připomínky:

- Poněkud mě zarazilo, že v metodice ani nikde jinde se neobjevuje, jaké druhy roztočů jste vlastně studovala. Nedošlo ani k pokusu o identifikaci? Jedná se o tedy o druh *Ornithonyssus bursa* či více druhů? Pokud potenciálně více, nabízí se nejen další možnosti testování (diverzita atp.), ale i interpretací. Občas se v práci mihne i informace, že jste studovala i všanky (viz třeba závěr), ale ve výsledcích nic takového nevidím. Mohla byste, prosím, tyto informace upřesnit?
- Jak byl přesně zjišťován počet roztočů na těle vlaštovky? V metodice to moc podrobně rozvedeno není. Počty dosahují až 700 roztočů, to je spíše nějaký odhad než přesný počet? V grafu 1 jsou max. počty okolo 700 roztočů, v grafu 3 ale dosahují hodnot až přes 1500 roztočů, jak to?
- Ve výsledcích ukazujete opakovatelnost v míře parazitace u stejných jedinců mezi roky. Může se jedinec vůbec nějakým způsobem roztočů zbavit či efektivně snížit jejich počet? Může to nějak souviset s pelicháním? Kdy, kde a jak pelichá vlaštovka?
- Moc se mi nelíbilo zpracování grafů. Jednak, legenda k obrázkům patří pod obrázek. V obrázku ani legendě nemáte uveden typ testu ani parametry korelace. Často chybí jednotky měření. Co je třeba „zbarvení samčího hrdla“ 70? Všechny obrázky a jejich legendy musí být samovysvětlující, jedná se o notorické chyby...
- Ke grafům 5 až 8 chybí statistické vyhodnocení, nabízí se zřejmě párové testy.
- V kapitole 3.6 automaticky předpokládáte, že pokud se jedinec na lokalitu nevrátil, tak je automaticky mrtvý. I když se jedná o druh s extrémní hnízdní fidelitou, takto to prostě tvrdit nemůžete.
- Zajímá mě nějaký Váš pohled na mechanismus, jak ektoparazit může mít vliv na poměr heterofylů k lymfocitům?
- Nelíbí se mi forma citací v seznamu literatury. Především všechny spoluautory odsuzujete do zkratky et al., nepřehledné a opravdu nestandardní je uvádění roku na konci citace.

Práci jednoznačně doporučuji k obhajobě, v celkovém hodnocení práce zohledním průběh obhajoby.

V Příbrami 10. září 2017

Ondřej Sedláček

Katedra ekologie, PŘF UK